

Станіслава МИРОНЮК

доцент кафедри тактико-спеціальної
підготовки Дніпропетровського
державного університету внутрішніх
справ (м. Дніпро, Україна),
кандидат юридичних наук, доцент

ІНФОРМАЦІЙНО-СЕРВІСНІ ПОЛІЦЕЙСЬКІ ПОСЛУГИ У СФЕРІ ОФОРМЛЕННЯ ПОРУШЕНЬ ПРАВИЛ ДОРОЖНЬОГО РУХУ, ЗАФІКСОВАНИХ В АВТОМАТИЧНОМУ РЕЖИМІ

У разі вчинення особою порушення правил дорожнього руху, особливо коли це було зафіксовано засобами автоматичної фіксації, вона має бути проінформована про факт виявлення такого порушення та про результати розгляду справи і винесене рішення. В такому разі реалізується не лише каральна функція поліції, але й сервісно-інформаційна функція, яка є гарантом як реалізації принципу невідворотності покарання, так і захисту прав і свобод цієї особи. Такі правові гарантії визначені на законодавчому рівні, зокрема: ч. 2 ст. 254 КУпАП передбачає, що протокол про адміністративне правопорушення, у разі його оформлення, складається не пізніше двадцяти чотирьох годин з моменту виявлення особи, яка вчинила правопорушення, у двох примірниках, один із яких під розписку вручається особі, яка притягається до адміністративної відповідальності [1]; ст. 256 КУпАП передбачає, що протокол підписується особою, яка його склала, і особою, яка притягається до адміністративної відповідальності; за наявності свідків і потерпілих протокол може бути підписано також і цими особами. Особа, яка притягається до адміністративної відповідальності, має право подати пояснення і зауваження щодо змісту протоколу, які додаються до протоколу, а також викласти мотиви свого відмовлення від його підписання. Під час складення протоколу особі, яка притягається до адміністративної відповідальності, роз'яснюються її права і обов'язки, передбачені ст. 268 цього Кодексу, про що робиться відмітка у протоколі [1]; відповідно до ст. 258 КУпАП у випадку, коли протокол не складається у разі вчинення адміністративних правопорушень, розгляд яких віднесено до компетенції Національної поліції, та адміністративних правопорушень у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксованих в автоматичному режимі, а також порушень правил зупинки, стоянки, паркування транспортних засобів, зафіксованих у режимі фотозйомки (відеозапису), уповноваженими органами (посадовими особами) на місці вчинення правопорушення виносяться постанови у справі про адміністративне правопорушення відповідно до вимог ст. 283 цього Кодексу або залишається повідомлення про притягнення до адміністративної відповідальності за порушення правил зупинки, стоянки або паркування транспортних засобів у разі їх фіксації у режимі фотозйомки (відеозапису), крім випадків фіксації в автоматичному режимі правопорушень у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху [1]. Постанова у справі про адміністративне правопорушення складається у двох екземплярах, один з яких вручається особі, яка притягається до адміністративної відповідальності [2].

Інформування особи, яка вчинила порушення правил дорожнього руху, особливо коли воно було зафіксовано засобами автоматичної фіксації, має істотне значення для особи, оскільки відповідно до ст. 307, 308 КУпАП у разі несплати правопорушником штрафу у строк не пізніше ніж через п'ятнадцять днів з дня вручення йому постанови про накладення штрафу, постанова про накладення штрафу надсилається для примусового виконання до органу державної виконавчої служби за місцем проживання порушника, роботи або за місцезнаходженням його майна в порядку, встановленому законом. У порядку примусового виконання постанови про стягнення штрафу за вчинення адміністративного правопорушення з правопорушника стягується: подвійний розмір штрафу, визначеного у відповідній статті цього Кодексу та зазначеного у постанові про стягнення штрафу; витрати на облік зазначених правопорушень. Крім того, відсутність належного інформування особи про вчинення нею порушення ПДР є підставою про відміну постанови про застосування стягнення у судовому порядку, на що вказують непоодинокі судові рішення.

На урегулювання цієї правової ситуації спрямована Постанова Кабінету Міністрів України від 14 листопада 2018 р. № 984, якою визначено Порядок безоплатного надання (у тому числі через Інтернет) інформації про адміністративне правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксоване в автоматичному режимі, та про порушення правил зупинки, стоянки, паркування транспортних засобів, зафіксоване в

режимі фотозйомки (відеозапису), особам, за якими зареєстровані транспортні засоби, та/або безпосереднім користувачам таких транспортних засобів (далі – Порядок) [3].

Цей Порядок визначає: «Процедуру безоплатного надання (у тому числі через Інтернет) інформації про адміністративне правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксоване в автоматичному режимі, та про порушення правил зупинки, стоянки, паркування транспортних засобів, зафіксоване в режимі фотозйомки (відеозапису), фізичній особі або керівнику юридичної особи, за якою зареєстрований транспортний засіб, а в разі, коли: до Єдиного державного реєстру транспортних засобів внесено відомості про належного користувача відповідного транспортного засобу, – належному користувачу транспортного засобу; в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань на дату надходження запиту відсутні відомості про керівника юридичної особи, за якою зареєстрований транспортний засіб, – особи, яка виконує повноваження керівника такої юридичної особи (далі – відповідальна особа)» [3].

Відповідальна особа відповідно до ст. 279-4 КУпАП «за бажанням звертається безоплатно до територіальних органів з надання сервісних послуг МВС незалежно від реєстрації місця проживання особи або реєстрації транспортного засобу з відповідною заявою, в якій зазначає бажаний спосіб отримання інформації та абонентський номер засобу рухомого (мобільного) зв'язку та/або адресу електронної пошти» [3]. На підставі заяви, зазначеної в пункті 2 цього Порядку, «відповідний територіальний орган з надання сервісних послуг МВС безоплатно вносить до Єдиного державного реєстру транспортних засобів інформацію про абонентський номер засобу рухомого (мобільного) зв'язку та/або адресу електронної пошти відповідальної особи» [3]. Також відповідно до Порядку «у разі вчинення відповідальною особою адміністративного правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксованого в автоматичному режимі, або порушення правил зупинки, стоянки, паркування транспортних засобів, зафіксованого в режимі фотозйомки (відеозапису), інформування про таке правопорушення здійснюється шляхом надсилання повідомлення, що містить інформацію про: орган, яким прийнято рішення про накладення стягнення за адміністративне правопорушення; посаду, прізвище, ім'я, по батькові особи, яка винесла постанову про адміністративне правопорушення; дату прийняття такого рішення (винесення постанови); статтю КУпАП, вимоги якої порушено; ідентифікатор для доступу до інформації, викладеної на офіційному веб-сайті МВС або виконавчого органу відповідної місцевої ради, із зазначенням адреси веб-сайта» [3].

Крім того, Постановою Кабінету Міністрів України від 10 листопада 2017 р. № 833 визначено Порядок звернення особи, яка допустила адміністративне правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, до уповноваженого підрозділу Національної поліції [4]. Відповідно до цього порядку: «Особа, яка фактично керувала транспортним засобом на момент вчинення правопорушення (далі – заявник), протягом 20 календарних днів з дня вчинення правопорушення або з дня набрання постановою у справі про адміністративне правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксоване в автоматичному режимі, чинності може звернутися особисто до уповноваженого підрозділу (підрозділів) Національної поліції із заявою про визнання зазначеного факту правопорушення та надання згоди на притягнення її до адміністративної відповідальності (далі – заява), а також надати при цьому документ (квитанцію) про сплату відповідного штрафу. Адреса уповноваженого підрозділу (підрозділів) Національної поліції, за якою заявник особисто подає заяву, зазначається на офіційних веб-сайтах МВС та Національної поліції» [4].

---

1. Кодекс України про адміністративні правопорушення : Закон України від 07.12.1984 р. № 8073-Х. *Відомості Верховної Ради УРСР*. 1984. № 51. Ст. 1122.

2. Інструкція з оформлення поліцейськими матеріалів про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані в автоматичному режимі : затв. наказом Міністерства внутрішніх справ України від 13.01.2020 № 13. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0113-20/card6#Public>

3. Порядок безоплатного надання (у тому числі через Інтернет) інформації про адміністративне правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксоване в автоматичному режимі, та про порушення правил зупинки, стоянки, паркування транспортних засобів, зафіксоване в режимі фотозйомки (відеозапису), особам, за якими зареєстровані транспортні засоби, та/або безпосереднім користувачам таких транспортних засобів : Постанова Кабінету Міністрів України від 14.11.2018 р. № 984. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984-2018-%D0%BF>

4. Порядок звернення особи, яка допустила адміністративне правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, до уповноваженого підрозділу Національної поліції : Постанова Кабінету Міністрів України від 10.11.2017 № 833. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/833-2017-%D0%BF>